AVALUACIÓ DEL PROGRAMA TRANSFORMEM ELS PATIS

Observatori de Salut i Impacte de Polítiques

1 **Tipus d'intervenció**	Programa
2 **Descripció de la intervenció**	Transformem els patis és un programa impulsat per l'Ajuntament de Barcelona que pretén millorar l'espai d'esbarjo i de joc perquè esdevingui més naturalitzat, fomentar les dinàmiques i relacions igualitàries que es produeixen en aquest entorn a partir de la diversificació del joc, i promoure els usos comunitaris com a equipament de barri. El programa té la missió d'acompanyar i facilitar recursos per a desenvolupar un procés de reflexió sobre el pati, que té un gran potencial educatiu i d'aprenentatge, amb l'objectiu de generar una mirada crítica que permeti plantejar un canvi físic i també conceptual i pedagògic d'aquest espai per a la convivència.
3 **Principals determinants de la salut implicats**	-Context físic: natural (clima, geografia...), entorn construït - urbanisme (infraestructura pública, equipaments...) -Context socioeconòmic: polítiques publiques (educació, salut, serveis socials...) -Context socioeconòmic: participació comunitària -Entorn: barri, centre educatiu
4 **Principals eixos de desigualtat implicats**	Classe social, gènere i diversitat sexual
5 **Tipus d'avaluació**	Avaluació de procés Avaluació de resultats
6 **Disseny d'avaluació**	**Avaluació pilot:** Estudi pilot post amb grup de comparació **Avaluació a curt termini:** Estudi no-experimental pre-post **Avaluació a llarg termini:** Estudi transversal no experimental amb grup comparació
7 **Resultats (outcomes)**	Tipus d'activitat realitzada, dinàmiques de joc, ús de materials i equipaments, nivells d'activitat física, ocupació de l'espai, relacions entre l'alumnat, benestar, ús del pati com a espai d'aprenentatge
8 **Metodologia quantitativa, qualitativa o mixta utilitzada**	**Avaluació a curt termini**: Mètodes mixtes basats en metodologia qualitativa: observació no participant semiestructurada, entrevistes

Barcelona

CSB Consorci Sanitari de Barcelona

ASPB Agència de Salut Pública

espontànies, grups de discussió; i metodologia quantitativa: observació no participant estructurada
Avaluació a llarg termini: Mètodes mixtes basats en metodologia qualitativa: grups de discussió; i metodologia quantitativa: qüestionari a l'alumnat

9 Fase de l'avaluació

Avaluació a curt termini: Finalitzada
Avaluació a llarg termini: En curs

10 Principals resultats de l'avaluació

Avaluació a curt termini: Després de la transformació, s'ha diversificat el tipus de joc, degut a la generació de nous espais i a la incorporació de nous elements i estructures. Es juga menys a futbol i a pilota, degut a l'existència d'altres opcions al pati i a la creació de noves normatives. Les transformacions han disminuït l'hegemonia del futbol per part dels nens, observant un augment del percentatge de grups de nenes i mixtos que juguen a futbol i fan altres activitats esportives. Es porten a terme més activitats tranquil·les i s'observa un augment de joc mixt entre nenes i nens.
Després de la transformació, s'observen més nenes al pati degut a que abans ocupaven espais més perifèrics i amagats del pati, i en alguns casos tardaven més a sortir per manca de motivació. En relació als elements i estructures incorporades, tendeixen a ser més utilitzades per nenes i grups mixts i suposen un guany de qualitat en l'espai de descans i repòs.
Hi ha hagut un impacte positiu en el benestar dels infants, que manifesten sentir-se millor, més còmodes i més contents després de les transformacions, especialment les nenes. Les transformacions han contribuït a reduir els conflictes al pati, principalment degut a la reducció del futbol i la pilota, a la incorporació de nous espais per estar i seure i a la realització de més activitats tranquil·les.
El nou pati permet apropar-se a la natura i treballar la cura pel medi ambient així com fer reunions, classes o activitats obertes a les famílies.
Tota la comunitat educativa (infants i professorat) ha valorat molt positivament el pati.

Avaluació a llarg termini: Resultats previstos per al 2027

11 Documents relacionats

Avaluació a curt termini
Informe:

Brugueras, S.; Continente, X.; López, M.J.; Artazcoz, L. Avaluació del programa Transformem els patis. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona, 2025.

Article científic:

Periañez J, Continente X, Sanz-Mas M, Drou G, Espelt A, Cortés E, López MJ. Evaluación piloto del programa «Transformem els patis» en escuelas de primaria de Barcelona. Gaceta Sanitaria, 2024, Volume 38, 102429. https://doi.org/10.1016/j.gaceta.2024.102429.

12 Organismes implicats

Agència de Salut Pública de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Institut d'Infància i Adolescència de Barcelona, Fundació Universitària del Bages (proveïdor subcontractat) i D'EP Institut (proveïdor subcontractat)